

Egzamin maturalny 2011

w województwie śląskim

Fizyka i astronomia

Opracowanie statystyczne wyników

Jaworzno, sierpień 2011

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
2. INFORMACJE O ZDAJĄCYCH EGZAMIN	4
3. POZIOM PODSTAWOWY	5
3.1. Informacje o zdających	5
3.2. Wyniki egzaminu	6
4. POZIOM ROZSZERZONY	16
4.1. Informacje o zdających	16
4.2. Wyniki egzaminu	16
SŁOWNIK TERMINÓW	25

1. WSTĘP

Fizyka i astronomia była zdawana przez maturzystów jako egzamin z przedmiotu dodatkowego w części pisemnej na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Egzamin z fizyki i astronomii został przeprowadzony 12 maja 2011 r.

Wskaźniki statystyczne w niniejszym opracowaniu zostały obliczone dla wyników maturzystów przystępujących po raz pierwszy do egzaminu, piszących w maju 2011 standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych.

2. INFORMACJE O ZDAJĄCYCH EGZAMIN

Do egzaminu maturalnego z fizyki i astronomii w województwie śląskim przystąpiło **1 740** maturzystów zdających po raz pierwszy egzamin maturalny. Jeden z nich rozwiązywał zadania zestawu dodatkowego w języku niemieckim.

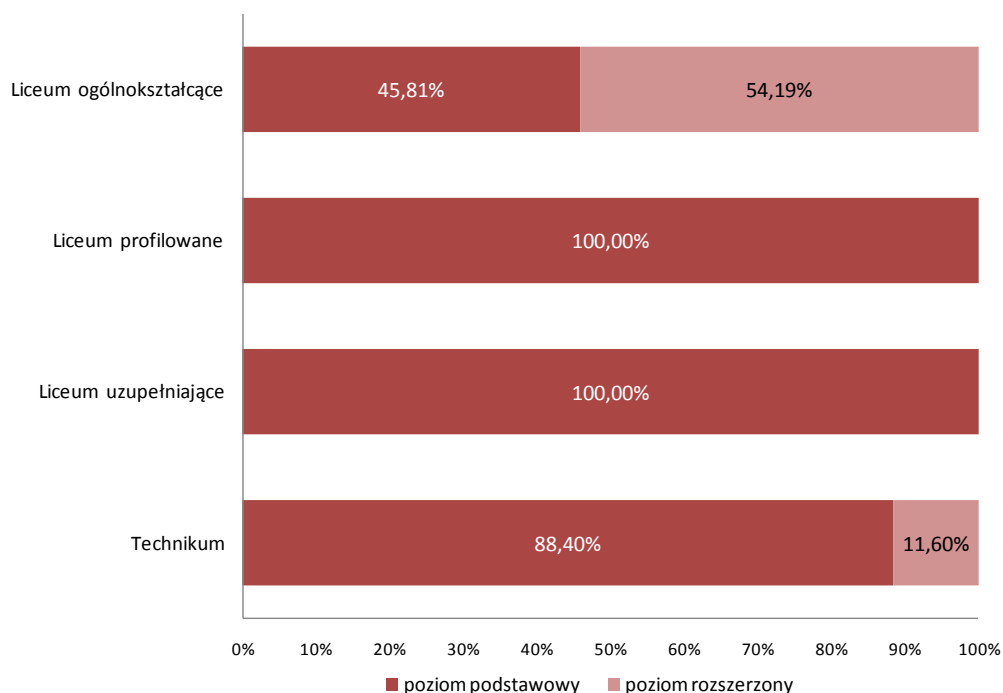
Tabela 1. Przystępujący do egzaminu maturalnego 2011 z fizyki i astronomii w województwie śląskim

Poziom	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Podstawowy	211	750	961
Rozszerzony	187	592	779
Ogółem	398	1 342	1 740

Tabela 2. Zdający egzamin z fizyki i astronomii z podziałem na typ szkoły

Typ szkoły	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Razem
Liceum ogólnokształcące	623	737	1 360
Liceum profilowane	14	–	14
Liceum uzupełniające	4	–	4
Technikum	320	42	362
Ogółem	961	779	1 740

Ponad 55% maturzystów wybrało poziom podstawowy egzaminu maturalnego z fizyki i astronomii.

Wykres 1. Absolwenci poszczególnych typów szkół a wybrany poziom egzaminu z fizyki i astronomii

Poziom rozszerzony egzaminu z fizyki i astronomii był popularniejszy od podstawowego wśród absolwentów liceów ogólnokształcących. Niewielu z absolwentów techników (42 osoby) zdecydowało się na poziom rozszerzony egzaminu maturalnego z fizyki i astronomii. Żaden abiturient z liceów profilowanych i uzupełniających nie zdecydował się na zdawanie tego egzaminu na poziomie rozszerzonym.

3. POZIOM PODSTAWOWY

3.1. Informacje o zdających

Egzamin na poziomie podstawowym wybrało **961** maturzystów zdających egzamin po raz pierwszy w szkołach ponadgimnazjalnych w województwie śląskim.

Tabela 3. Piszący arkusz standardowy z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym w typach szkół

Zdający	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Liceum uzupełniające	Technikum
Kobiety	191	4	–	16
Mężczyźni	432	10	4	304
Ogółem	623	14	4	320

3.2. Wyniki egzaminu

Zestawienie w tabeli 4. pozwala porównać uzyskane wyniki z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową) w tegorocznej sesji egzaminacyjnej. Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty oraz jaki procent zdających uzyskał taki sam wynik lub wyniki wyższe/niższe.

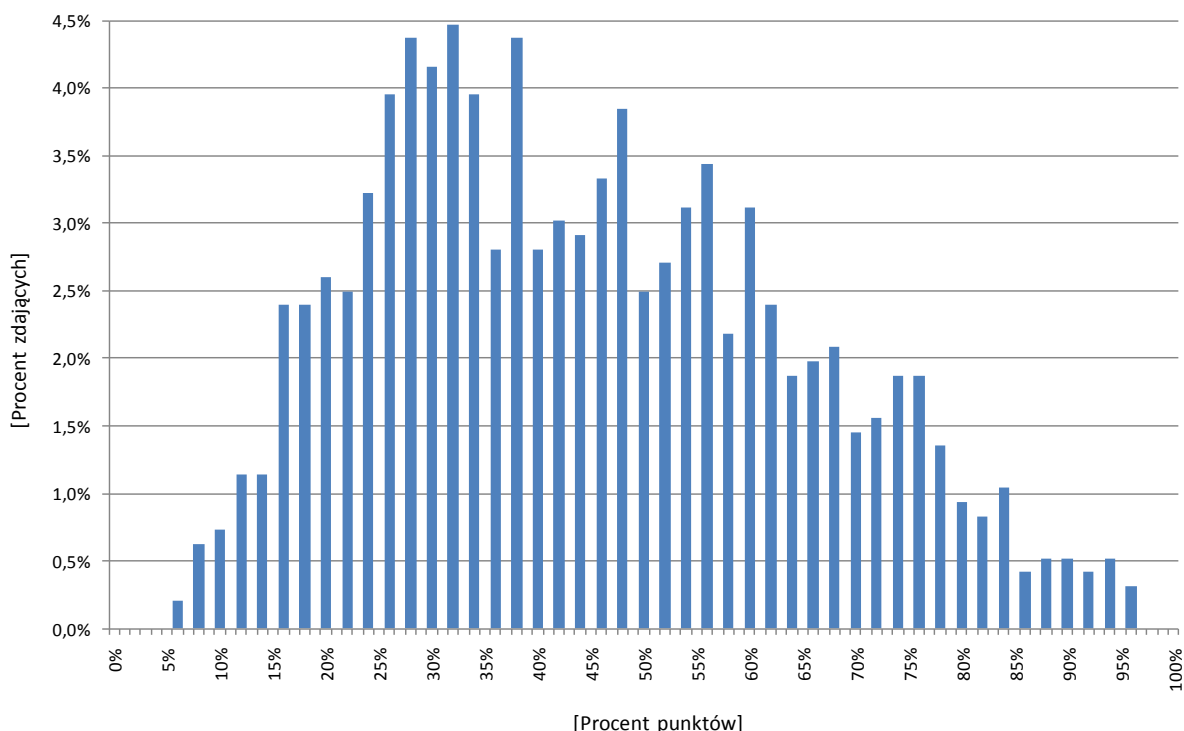
Tabela 4. Karta wyników na skali staninowej egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Rzeczywisty procent zdających w województwie śląskim
1	4	najniższa	0–12	2,71
2	7	bardzo niska	13–18	5,93
3	12	niska	19–24	8,32
4	17	poniżej średniej	25–32	16,96
5	20	średnia	33–44	19,88
6	17	powyżej średniej	45–56	18,94
7	12	wysoka	57–70	15,09
8	7	bardzo wysoka	71–82	8,43
9	4	najwyższa	83–100	3,75

Procent wyników zdających w województwie jest znacznie niższy od teoretycznego w staninach od 1. do 3., co wskazuje na niższy niż oczekiwano procent zdających, którzy uzyskali wyniki od najniższych do niskich. Procent zdających, którzy uzyskali wyniki poniżej średniej, średnie i najwyższe, jest zbliżony do zakładanego.

W staninach od 6. do 8. rzeczywisty procent zdających jest wyższy, co pokazuje większy odsetek maturzystów od oczekiwanego uzyskujących wyniki od powyżej średniej do bardzo wysokich. Wyniki w tym przedziale osiągnęło 42,46% maturzystów w województwie śląskim.

Wykres 2. Rozkład wyników zdających egzamin z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym

Rozkład wyników uzyskanych przez zdających egzamin z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym jest przesunięty w lewo, w stronę wyników niskich. Wynikiem dominującym jest 32% punktów – uzyskało go 4,47% zdających. Żaden z maturzystów nie osiągnął wyniku maksymalnego.

Tabela 5. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym

Wskaźniki	Wartość		Uzyskało	
	w procentach	w punktach	liczba	procent
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	32	16	43	4,47
Wynik środkowy (mediana – Me)	42	21	501*	52,13
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	44,67	22,34		
Odchylenie standardowe	–	9,97		
Wynik najwyższy	96	48	3	0,31
Wynik najniższy	6	3	2	0,21

*Uzyskało 21 punktów lub więcej.

Liczba punktów możliwych do uzyskania to 50. **Wskaźnik łatwości** zestawu zadań na poziomie podstawowym wyniósł **0,45**, co oznacza, że zestaw zadań był *trudny*.

Wynik najczęściej uzyskiwany jest znacznie niższy od wyniku średniego. Najwyższy uzyskany wynik (96%) zdobyły tylko 3 osoby.

W liceum uzupełniającym do egzaminu na poziomie podstawowym przystąpiły tylko 4 osoby, dlatego w tabelach z podstawowymi wskaźnikami statystycznymi oraz wskaźnikiem łatwości zadań, czynności oraz standardów nie podano danych statystycznych dla tego typu szkoły.

Tabela 6. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym z podziałem na typ szkoły

Wskaźniki	Typ szkoły					
	liceum ogólnokształcące		liceum profilowane		technikum	
Liczba zdających	623		14		320	
Wskaźnik łatwości zestawu	0,49		0,24		0,37	
Wartość w:	%	pkt	%	pkt	%	pkt
Wynik najczęstszy	32	16	12	6	26	13
Wynik środkowy	48	24	20	10	34	17
Wynik średni	49,07	24,54	23,57	11,79	37,35	18,68
Odchylenie standardowe	–	9,79	–	6,49	–	8,96
Wynik najwyższy	96	48	60	30	90	45
Wynik najniższy	8	4	12	6	6	3

Standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym okazał się *trudny* jedynie dla absolwentów liceów ogólnokształcących. Dla abiturientów z pozostałych typów szkół egzamin był *bardzo trudny* – najtrudniejszy dla maturzystów z liceów profilowanych.

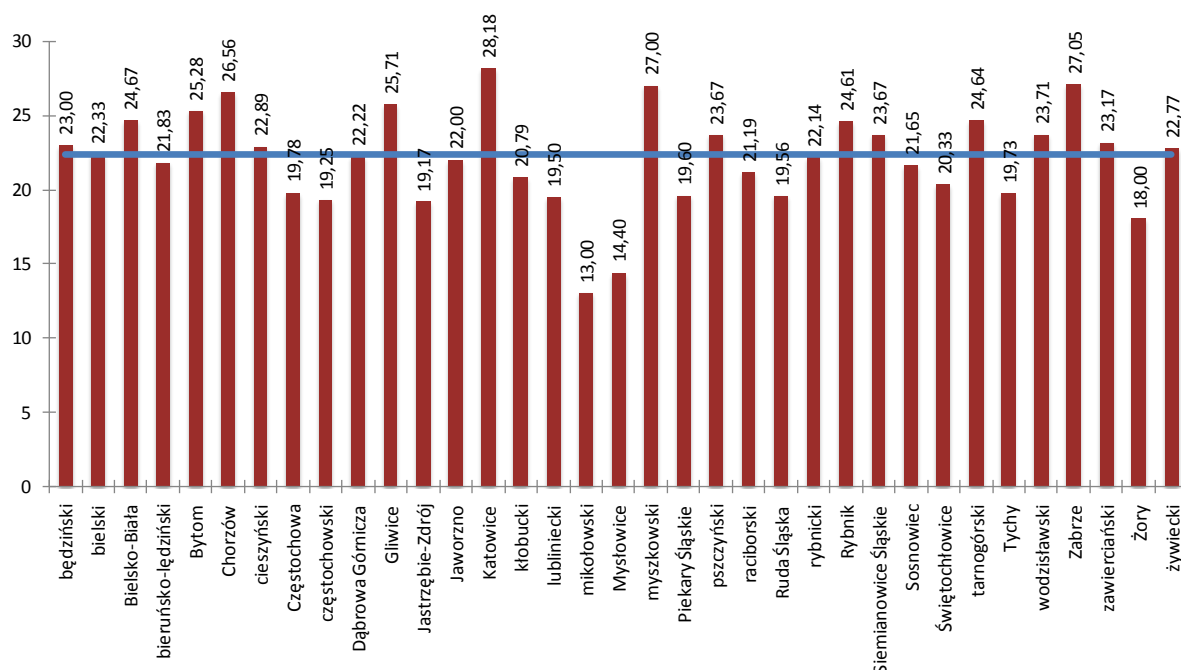
Najbardziej zróżnicowane wyniki wystąpiły wśród zdających z liceów ogólnokształcących. Także oni uzyskali najwyższe z wyników na tym poziomie, a także średnią wyższą od jej wartości obliczonej dla województwa.

Tabela 7. Wyniki egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym w powiatach województwa śląskiego (dane statystyczne w punktach)

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	18	0,46	12	24	23,00	8,43
2.	bielski	6	–	–	–	22,33	–
3.	Bielsko-Biała	45	0,49	16	24	24,67	8,88
4.	bieruńsko-lędziński	6	–	–	–	21,83	–
5.	Bytom	36	0,51	9	26,5	25,28	10,82
6.	Chorzów	9	–	–	–	26,56	–
7.	cieszyński	37	0,46	14	22	22,89	9,69
8.	Częstochowa	199	0,40	13	18	19,78	9,49
9.	częstochowski	4	–	–	–	19,25	–
10.	Dąbrowa Górnicza	41	0,44	12	22	22,22	11,12
11.	Gliwice	49	0,51	21	25	25,71	10,86
12.	gliwicki	1	–	–	–	–	–
13.	Jastrzębie-Zdrój	24	0,38	10	17	19,17	10,68
14.	Jaworzno	22	0,44	24	24	22,00	10,70
15.	Katowice	33	0,56	27	27	28,18	10,09
16.	kłobucki	24	0,42	14	21	20,79	7,13
17.	lubliniecki	18	0,39	16	17,5	19,50	7,81
18.	mikołowski	6	–	–	–	13,00	–
19.	Mysłowice	5	–	–	–	14,40	–
20.	myszkowski	3	–	–	–	27,00	–
21.	Piekary Śląskie	5	–	–	–	19,60	–
22.	pszczyński	12	0,47	34	21,5	23,67	8,00
23.	raciborski	59	0,42	19	19	21,19	10,44
24.	Ruda Śląska	9	–	–	–	19,56	–
25.	rybnicki	7	–	–	–	22,14	–
26.	Rybnik	56	0,49	17	23	24,61	9,86
27.	Siemianowice Śląskie	12	0,47	16	21	23,67	10,37
28.	Sosnowiec	37	0,43	8	22	21,65	10,36
29.	Świętochłowice	3	–	–	–	20,33	–
30.	tarnogórski	36	0,49	12	25,5	24,64	9,87
31.	Tychy	37	0,39	11	17	19,73	10,85
32.	wodzisławski	24	0,47	9	23	23,71	10,08
33.	Zabrze	19	0,54	30	30	27,05	11,61
34.	zawierciański	23	0,46	17	22	23,17	8,16
35.	Żory	5	–	–	–	18,00	–
36.	żywiecki	31	0,46	14	21	22,77	9,80

Pozioma linia na wykresie 3. obrazuje wartość wyniku średniego dla województwa śląskiego, która wyniosła **22,34** punktu.

Uwaga! W tabeli i na wykresie zamieszczono średnie dla powiatów, gdzie liczba zdających wyniosła poniżej 10 osób, z wyjątkiem powiatu gliwickiego, gdzie zdawał tylko jeden maturzysta (należy o tym pamiętać porównując średnie wyniki).

Wykres 3. Wyniki średnie z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym w powiatach województwa śląskiego

Fizyka i astronomia na poziomie podstawowym była zdawana najliczniej w Częstochowie¹, najmniej licznie – tylko 1 osoba – w powiecie gliwickim.

Średnie wyniki na poziomie podstawowym w poszczególnych powiatach województwa śląskiego przyjęły wartości od 13 w powiecie mikołowskim (tylko 6 zdających) do 28,18 punktu w Katowicach.

Średnie powyżej wojewódzkiej osiągnięto w 16 powiatach, spośród tych, których średnie zamieszczono na wykresie.

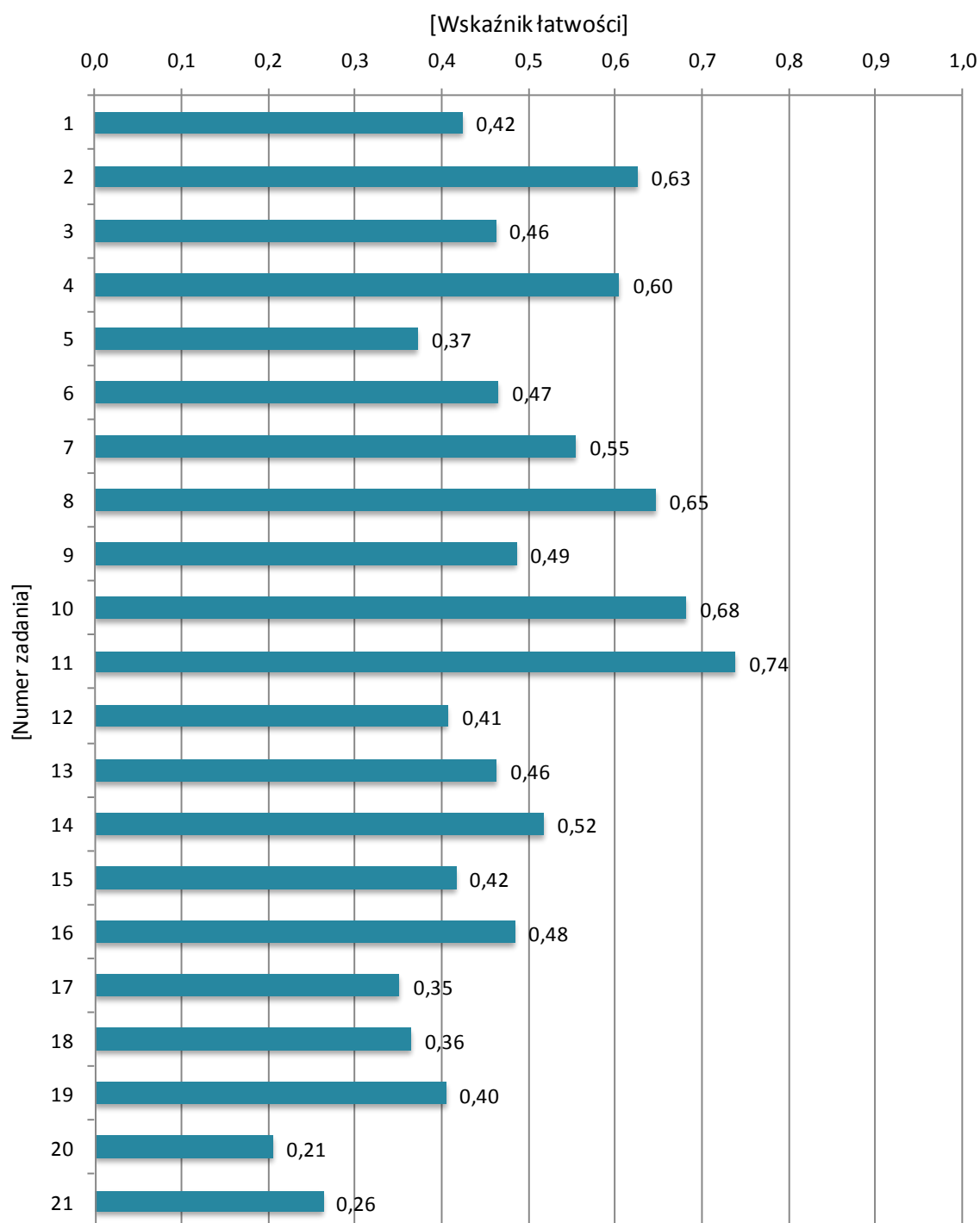
¹ W Częstochowie do egzaminu maturalnego przystępowało najwięcej osób.

Zamieszczone w tabelach 8. i 9. oraz na wykresie 4. dane, dotyczące łatwości zadań i czynności arkusza standardowego, pozwalają na ocenę poziomu opanowania poszczególnych umiejętności i stwierdzenie, które zadania lub czynności były dla maturzystów łatwe, a które trudne, a także porównanie wartości wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 8. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym z podziałem na typ szkoły

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły		
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum
1.	0,42	0,48	0,36	0,31
2.	0,63	0,61	0,14	0,67
3.	0,46	0,54	0,36	0,32
4.	0,60	0,68	0,50	0,46
5.	0,37	0,38	0,36	0,37
6.	0,47	0,48	0,29	0,45
7.	0,55	0,60	0,29	0,48
8.	0,65	0,65	0,64	0,63
9.	0,49	0,54	0,14	0,39
10.	0,68	0,76	0,36	0,56
11.1.	0,65	0,71	0,33	0,54
11.2.	0,83	0,85	0,57	0,80
11.3.	0,92	0,92	0,71	0,93
11.	0,74	0,78	0,46	0,67
12.1.	0,63	0,69	0,25	0,53
12.2.	0,19	0,24	0,04	0,09
12.	0,41	0,47	0,14	0,31
13.1.	0,32	0,40	0,14	0,19
13.2.	0,74	0,77	0,64	0,70
13.	0,46	0,52	0,31	0,36
14.1.	0,63	0,67	0,71	0,56
14.2.	0,31	0,38	0,07	0,19
14.3.	0,61	0,65	0,29	0,54
14.	0,52	0,57	0,36	0,43
15.1.	0,20	0,23	0,04	0,15
15.2.	0,63	0,64	0,39	0,63
15.	0,42	0,44	0,21	0,39
16.1.	0,42	0,48	0,21	0,32
16.2.	0,52	0,57	0,29	0,44
16.	0,48	0,54	0,26	0,40
17.	0,35	0,41	0,10	0,26
18.	0,36	0,44	0,17	0,23

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły		
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum
19.1.	0,45	0,56	0,07	0,26
19.2.	0,50	0,56	0,36	0,41
19.3.	0,33	0,37	0,11	0,28
19.	0,40	0,46	0,16	0,31
20.1.	0,28	0,33	0,14	0,18
20.2.	0,18	0,24	0,00	0,07
20.	0,21	0,27	0,04	0,09
21.1.	0,24	0,21	0,00	0,31
21.2.	0,29	0,29	0,14	0,28
21.3.	0,29	0,27	0,14	0,33
21.	0,26	0,24	0,07	0,31

Wykres 4. Wskaźnik łatwości zadań zestawu standardowego z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym dla ogółu zdających

W tabeli 9. poszczególne zadania i czynności zostały zgrupowane według wartości wskaźnika łatwości. Pozwala to na interpretację danego wskaźnika, czyli wnioskowanie o poziomie opanowania przez absolwentów danego typu szkoły poszczególnych umiejętności i wiadomości sprawdzanych w zadaniach zestawu egzaminacyjnego.

Tabela 9. Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym

Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności				
0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>	<i>bardzo łatwe</i>
ogółem				
12.2., 20.2.	1., 3., 5., 6., 9., 12., 13.1., 13., 14.2., 15.1., 15., 16.1., 16., 17., 18., 19.1., 19.3., 19., 20.1., 20., 21.1., 21.2., 21.3., 21.	2., 4., 7., 8., 10., 11.1., 12.1., 14.1., 14.3., 14., 15.2., 16.2., 19.2.	11.2., 11., 13.2.	11.3.
liceum ogólnokształcące				
	1., 5., 6., 12.2., 12., 13.1., 14.2., 15.1., 15., 16.1., 17., 18., 19.3., 19., 20.1., 20.2., 20., 21.1., 21.2., 21.3., 21.	2., 3., 4., 7., 8., 9., 12.1., 13., 14.1., 14.3., 14., 15.2., 16.2., 16., 19.1., 19.2.	10., 11.1., 11.2., 11., 13.2.	11.3.
liceum profilowane				
2., 9., 12.2., 12., 13.1., 14.2., 15.1., 17., 18., 19.1., 19.3., 19., 20.1., 20.2., 20., 21.1., 21.2., 21.3., 21.	1., 3., 5., 6., 7., 10., 11.1., 11., 12.1., 13., 14.3., 14., 15.2., 15., 16.1., 16.2., 16., 19.2.	4., 8., 11.2., 13.2.	11.3., 14.1.	
technikum				
12.2., 13.1., 14.2., 15.1., 20.1., 20.2., 20.	1., 3., 4., 5., 6., 7., 9., 12., 13., 14., 15., 16.1., 16.2., 16., 17., 18., 19.1., 19.2., 19.3., 19., 21.1., 21.2., 21.3., 21.	2., 8., 10., 11.1., 11., 12.1., 14.1., 14.3., 15.2.	11.2., 13.2.	11.3.

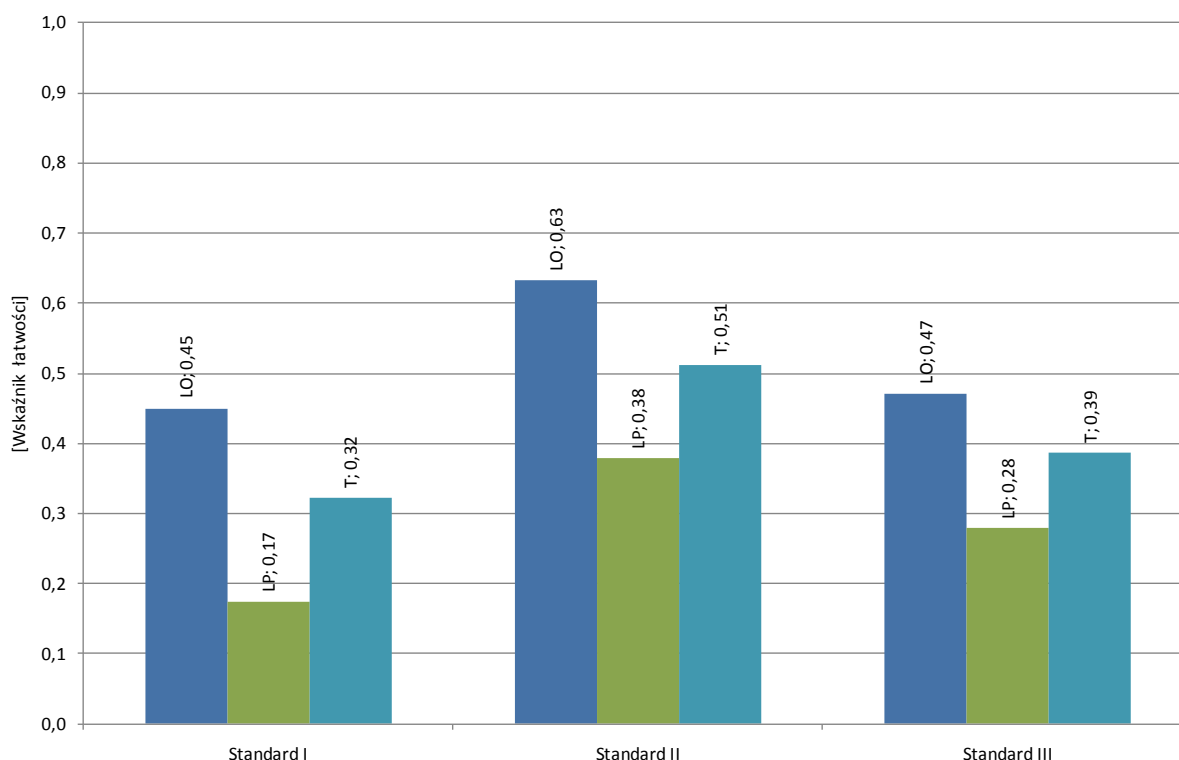

Najłatwiejszym zadaniem zestawu było zadanie 11., które dla absolwentów techników okazało się *umiarkowanie trudne*, a dla liceów profilowanych – *trudne*.

Zadanie najtrudniejsze (20.) sprawiło najmniej problemów zdającym w liceach ogólnokształcących. Drugie pod względem trudności zadanie 21. było rozwiązywane z większym sukcesem przez absolwentów techników.

Tabela 10. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym z podziałem na typ szkoły

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły		
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum
Standard I	0,40	0,45	0,17	0,32
Standard II	0,59	0,63	0,38	0,51
Standard III	0,44	0,47	0,28	0,39

Wykres 5. Wskaźnik łatwości standardów z fizyki i astronomii na poziomie podstawowym w typach szkół

Rozwiązanie zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności ze standardu II było najmniej trudne dla wszystkich zdających – najłatwiejsze dla absolwentów liceów ogólnokształcących. Standard I sprawił najwięcej problemów zdającym, zwłaszcza z liceów profilowanych (*bardzo trudny*). Wykazanie się wiadomościami i umiejętnościami ze standardu III było *trudne* dla wszystkich maturzystów.

4. POZIOM ROZSZERZONY

4.1. Informacje o zdających

Egzamin na poziomie rozszerzonym wybrało **779** maturzystów zdających egzamin po raz pierwszy w szkołach ponadgimnazjalnych w województwie śląskim.

Tabela 11. Piszący arkusz standardowy z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym w typach szkół

Zdający	Liceum ogólnokształcące	Technikum
Kobiety	187	–
Mężczyźni	550	42
Ogółem	737	42

4.2. Wyniki egzaminu

Zestawienie w tabeli 12. pozwala porównać uzyskane wyniki z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową) w tegorocznej sesji egzaminacyjnej. Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty oraz jaki procent zdających uzyskał taki sam wynik lub wyniki wyższe/niższe.

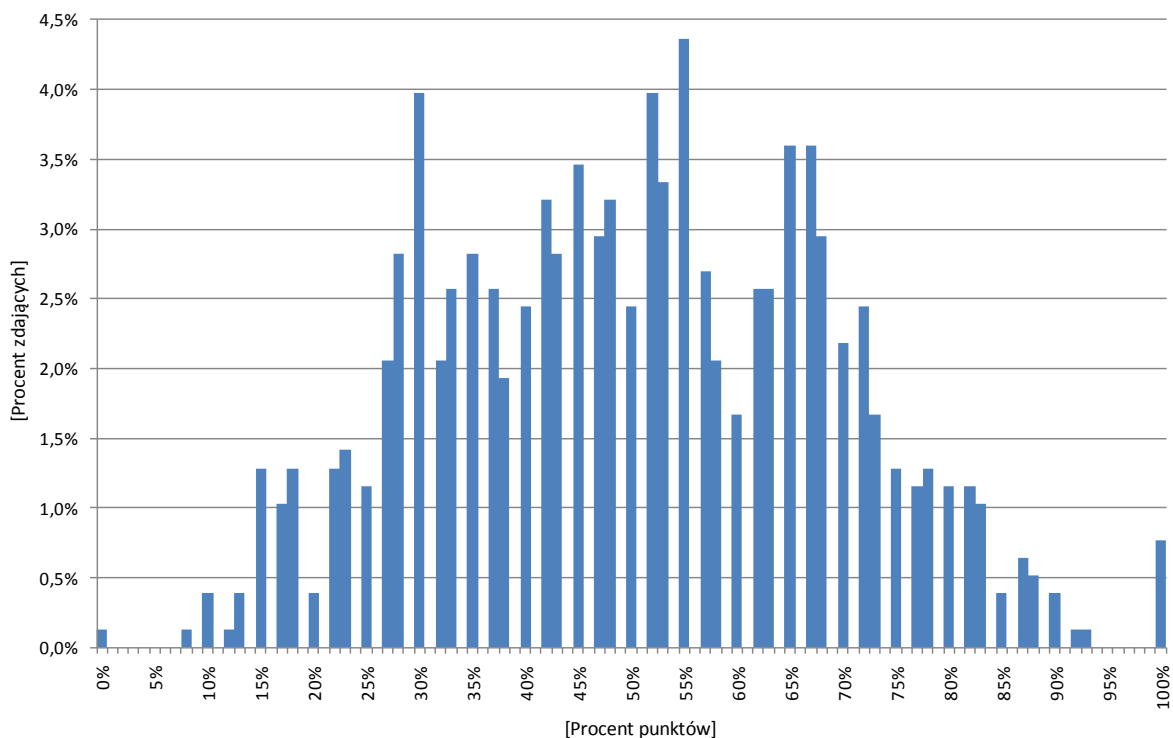
Tabela 12. Karta wyników na skali staninowej egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Rzeczywisty procent zdających w województwie śląskim
1	4	najniższa	0–15	2,44
2	7	bardzo niska	16–23	5,39
3	12	niska	24–30	10,01
4	17	poniżej średniej	31–40	14,38
5	20	średnia	41–50	18,10
6	17	powyżej średniej	51–60	18,10
7	12	wysoka	61–68	15,28
8	7	bardzo wysoka	69–77	8,73
9	4	najwyższa	78–100	7,57

Mniejszy niż zakładany teoretycznie procent zdających osiągnął wyniki mieszczące się w staninach od 1. do 5., czyli wyniki od najniższych do średnich.

W staninach od 6. do 9. rzeczywisty procent zdających jest wyższy, co wskazuje, że większy odsetek zdających niż zakładano osiągnął wyniki od powyżej średniej do najwyższych. Odsetek zdających, którzy osiągnęli wyniki w tym przedziale wyniósł 49,68%.

Wykres 6. Rozkład wyników zdających egzamin z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym

Zdający egzamin z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym uzyskiwali wyniki od 0 do 100% punktów. Wynikiem dominującym jest 55% punktów – uzyskało go 4,36% maturzystów.

Tabela 13. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym

Wskaźniki	Wartość		Uzyskało	
	w procentach	w punktach	liczba	procent
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	55	33	34	4,36
Wynik środkowy (mediana – Me)	50	30	406*	52,12
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	50,34	30,20		
Odchylenie standardowe	–	11,18		
Wynik najwyższy	100	60	6	0,77
Wynik najniższy	0	0	1	0,13

*Uzyskało 30 punktów lub więcej.

Liczba punktów możliwych do uzyskania to 60. **Wskaźnik łatwości** zestawu zadań na poziomie rozszerzonym wyniósł **0,50**, co wskazuje, że egzamin był *umiarkowanie trudny*.

Wartość dominanty jest większa od średniej. Wynik środkowy i średni są zbliżone – prawie połowa zdających uzyskała wynik powyżej średniej.

Tabela 14. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym z podziałem na typ szkoły

Wskaźniki	Typ szkoły			
	liceum ogólnokształcące		technikum	
Liczba zdających	737		42	
Wskaźnik łatwości zestawu	0,51		0,38	
Wartość w:	%	pkt	%	pkt
Wynik najczęstszy	55	33	42	25
Wynik środkowy	52	31	34	20,5
Wynik średni	51,07	30,64	37,58	22,55
Odchylenie standardowe	–	11,05	–	10,81
Wynik najwyższy	100	60	80	48
Wynik najniższy	8	5	0	0

Dla absolwentów liceów ogólnokształcących egzamin z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym był *umiarkowanie trudny*, dla techników – *trudny*.

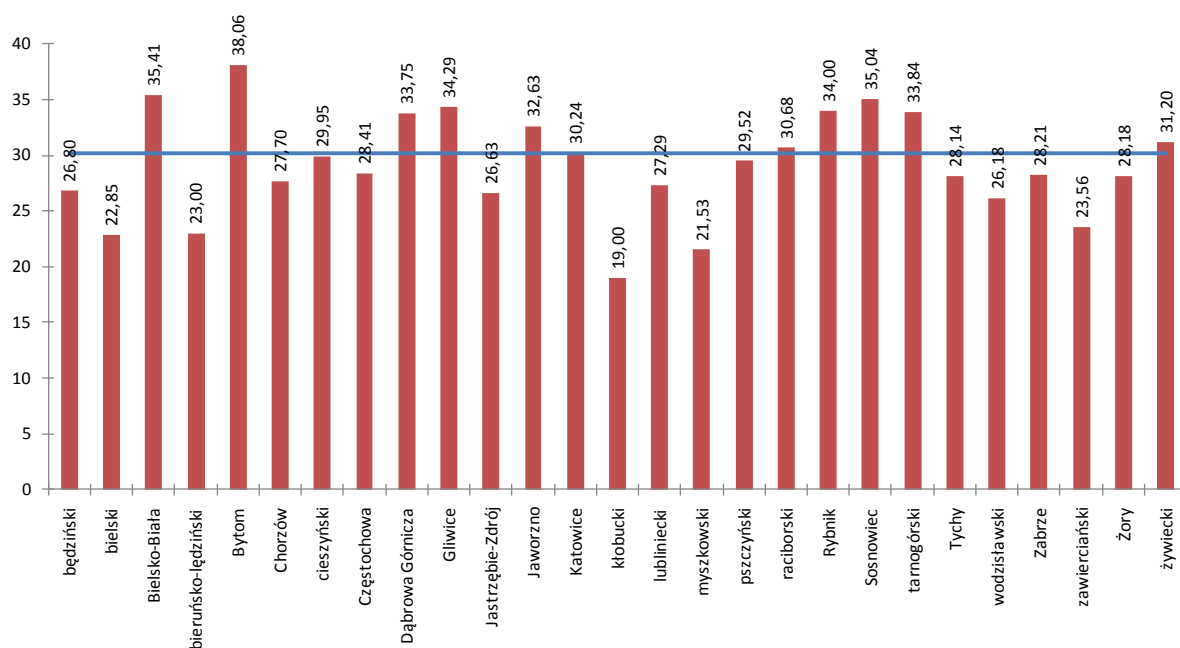
Wynik średni obliczony dla absolwentów liceów ogólnokształcących jest nieco wyższy od średniej obliczonej dla wszystkich zdających egzamin na tym poziomie. Wynik maksymalny osiągnęli wyłącznie abiturienti liceów ogólnokształcących. Wynik 0 punktów otrzymał absolwent technikum. Wartość odchylenia standardowego wskazuje na podobne – mimo dużej różnicy w liczbie zdających – zróżnicowanie wyników w tych dwóch typach szkół.

Tabela 15. Wyniki egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym w powiatach województwa śląskiego (dane statystyczne w punktach)

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	5	–	–	–	26,80	–
2.	bielski	13	0,38	17	20	22,85	7,84
3.	Bielsko-Biała	59	0,59	41	40	35,41	12,90
4.	bieruńsko-lędziński	2	–	–	–	23,00	–
5.	Bytom	17	0,63	45	40	38,06	11,86
6.	Chorzów	10	0,46	11	28,5	27,70	10,94
7.	cieszyński	42	0,50	19	29	29,95	10,50
8.	Częstochowa	160	0,47	31	29	28,41	11,24
9.	Dąbrowa Górnicza	4	–	–	–	33,75	–
10.	Gliwice	34	0,57	33	34	34,29	9,63
11.	gliwicki	1	–	–	–	–	–
12.	Jastrzębie-Zdrój	8	–	–	–	26,63	–
13.	Jaworzno	16	0,54	26	34,5	32,63	11,70
14.	Katowice	99	0,50	33	31	30,24	12,04
15.	kłobucki	4	–	–	–	19,00	–
16.	lubliniecki	14	0,45	20	26	27,29	8,07
17.	mikołowski	1	–	–	–	–	–
18.	myszkowski	15	0,36	17	21	21,53	5,87
19.	Piekary Śląskie	1	–	–	–	–	–
20.	pszczyński	21	0,49	18	30	29,52	8,55
21.	raciborski	25	0,51	40	34	30,68	10,76
22.	Rybnik	50	0,57	31	34,5	34,00	10,51
23.	Sosnowiec	24	0,58	27	35,5	35,04	8,36
24.	tarnogórski	19	0,56	28	33	33,84	9,64
25.	Tychy	36	0,47	17	30	28,14	10,34
26.	wodzisławski	40	0,44	17	25	26,18	8,32
27.	Zabrze	24	0,47	28	27,5	28,21	12,69
28.	zawierciański	9	–	–	–	23,56	–
29.	Żory	11	0,47	18	25	28,18	10,64
30.	żywiecki	15	0,52	31	32	31,20	9,53

Pozioma linia na wykresie 7. obrazuje wartość wyniku średniego dla województwa śląskiego, która wyniosła **30,20** punktu.

Uwaga! Z tabeli usunięto te powiaty, w których nikt nie zdawał egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym. Nie podano też żadnych danych statystycznych dla powiatów, w których do egzaminu przystąpiła jedna osoba.

Wykres 7. Wyniki średnie egzaminu z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym w powiatach województwa śląskiego

Egzamin na poziomie rozszerzonym wybrało najwięcej maturzystów z Częstochowy¹. Nikt nie przystąpił do tego egzaminu w powiatach częstochowskim i rybnickim oraz w Mysłowicach, Rudzie Śląskiej, Siemianowicach Śląskich i Świętochłowicach.

Średnie wyniki na poziomie rozszerzonym w poszczególnych powiatach województwa śląskiego przyjęły wartości od 19 (tylko 4 zdających) do 38,06 punktu (17 zdających).

Wartości powyżej średniej wojewódzkiej uzyskano w 11 miastach/powiatach województwa śląskiego.

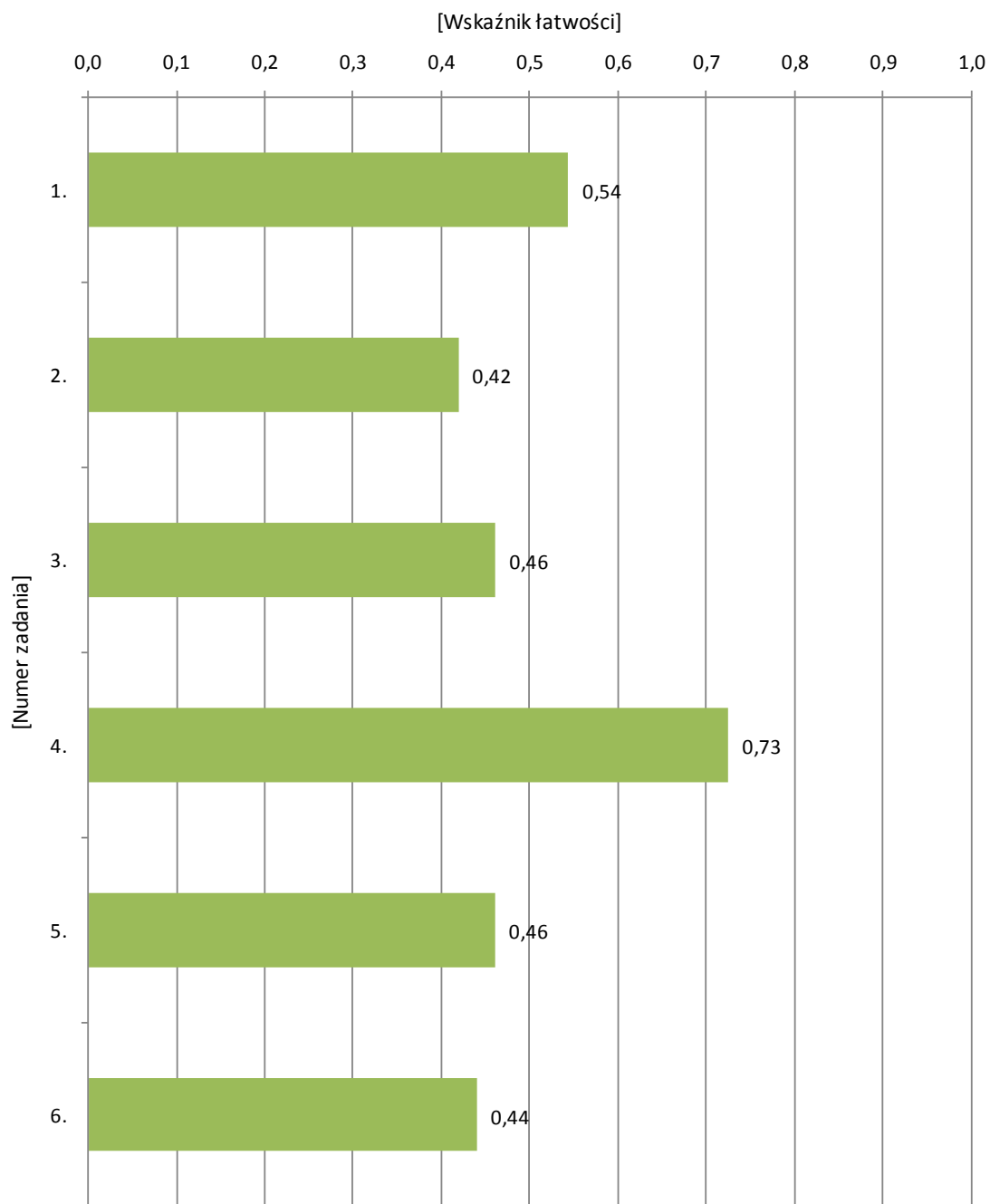
¹ W Częstochowie do egzaminu maturalnego przystępowało najwięcej osób.

Zamieszczone w tabelach 16. i 17. oraz na wykresie 8. dane, dotyczące łatwości zadań i czynności arkusza standardowego, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania/czynności były dla maturzystów łatwe, a które trudne, a także porównanie wartości wskaźników łatwości w różnych typach szkół.

Tabela 16. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym z podziałem na typ szkoły

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
1.1.	0,37	0,37	0,30
1.2.	0,69	0,71	0,36
1.3.	0,56	0,57	0,44
1.	0,54	0,55	0,38
2.1.	0,64	0,65	0,43
2.2.	0,34	0,35	0,18
2.3.	0,27	0,28	0,12
2.4.	0,20	0,20	0,10
2.5.	0,65	0,65	0,52
2.	0,42	0,43	0,26
3.1.	0,37	0,39	0,13
3.2.	0,71	0,72	0,50
3.3.	0,70	0,72	0,45
3.4.	0,45	0,46	0,24
3.5.	0,19	0,19	0,21
3.6.	0,47	0,48	0,24
3.	0,46	0,47	0,28
4.1.	0,77	0,77	0,83
4.2.	0,85	0,85	0,79
4.3.	0,77	0,78	0,64
4.4.	0,58	0,59	0,33
4.5.	0,71	0,72	0,55
4.6.	0,62	0,63	0,48
4.	0,73	0,73	0,61
5.1.	0,83	0,85	0,60
5.2.	0,86	0,87	0,81
5.3.	0,85	0,85	0,76
5.4.	0,37	0,37	0,25
5.5.	0,23	0,23	0,12
5.6.	0,32	0,33	0,21
5.	0,46	0,47	0,35
6.1.	0,59	0,60	0,51
6.2.	0,78	0,78	0,79
6.3.	0,70	0,69	0,79
6.4.	0,09	0,09	0,10

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
6.5.	0,38	0,38	0,25
6.6.	0,35	0,35	0,37
6.7.	0,25	0,26	0,17
6.	0,44	0,44	0,40

Wykres 8. Wskaźnik łatwości zadań zestawu standardowego z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym dla ogółu zdających

W tabeli 17. poszczególne zadania i czynności zostały zgrupowane według wartości wskaźnika łatwości. Pozwala to na interpretację danego wskaźnika, czyli wnioskowanie o poziomie opanowania przez absolwentów danego typu szkoły poszczególnych umiejętności i wiadomości sprawdzanych w zadaniach zestawu egzaminacyjnego.

Tabela 17. Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym

Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności				
0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>	<i>bardzo łatwe</i>
ogółem				
3.5., 6.4.	1.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2., 3.1., 3.4., 3.6., 3., 5.4., 5.5., 5.6., 5., 6.5., 6.6., 6.7., 6.	1.2., 1.3., 1., 2.1., 2.5., 4.4., 4.6., 6.1.	3.2., 3.3., 4.1., 4.2., 4.3., 4.5., 4., 5.1., 5.2., 5.3., 6.2., 6.3.	
liceum ogólnokształcące				
3.5., 6.4.	1.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2., 3.1., 3.4., 3.6., 3., 5.4., 5.5., 5.6., 5., 6.5., 6.6., 6.7., 6.	1.3., 1., 2.1., 2.5., 4.4., 4.6., 6.1., 6.3.	1.2., 3.2., 3.3., 4.1., 4.2., 4.3., 4.5., 4., 5.1., 5.2., 5.3., 6.2.	
technikum				
2.2., 2.3., 2.4., 3.1., 5.5., 6.4., 6.7.	1.1., 1.2., 1.3., 1., 2.1., 2., 3.3., 3.4., 3.5., 3.6., 3., 4.4., 4.6., 5.4., 5.6., 5., 6.5., 6.6., 6.	2.5., 3.2., 4.3., 4.5., 4., 5.1., 6.1.	4.1., 4.2., 5.2., 5.3., 6.2., 6.3.	

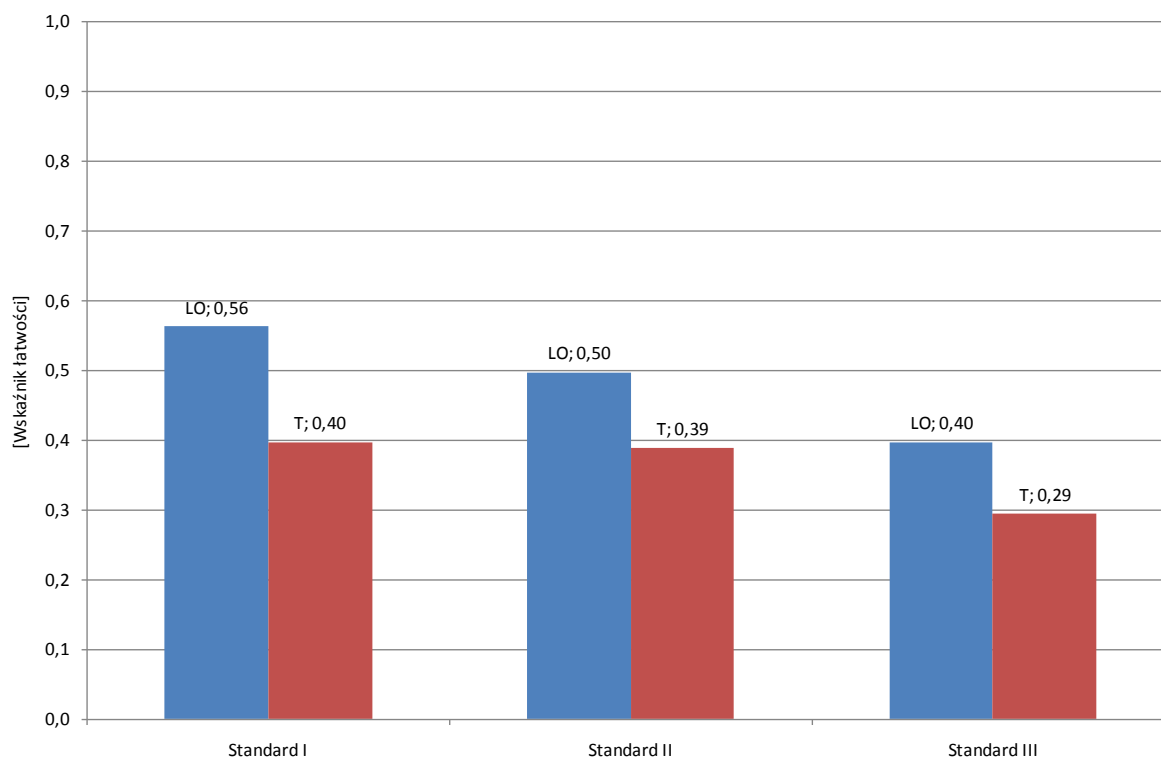

Analizując np. zadanie 4. (najłatwiejsze zadanie zestawu) lub zadanie 1., widzimy, że na łatwość zadań dla ogółu wpłynęły wyniki uzyskane przez absolwentów liceów ogólnokształcących. Najtrudniejsze zadanie zestawu (zadanie 2.) znalazło się w grupie zadań *trudnych* dla wszystkich.

Znacznie więcej czynności i zadań okazało się trudniejszych dla zdających z techników.

Tabela 18. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym z podziałem na typ szkoły

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
Standard I	0,55	0,56	0,40
Standard II	0,49	0,50	0,39
Standard III	0,39	0,40	0,29

Wykres 9. Wskaźnik łatwości standardów z fizyki i astronomii na poziomie rozszerzonym w typach szkół

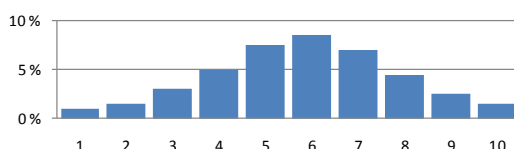

Poziom opanowania wiadomości i umiejętności przez maturzystów kończących licea ogólnokształcące wpłynął także na wartość wskaźników łatwości standardów. Standard III okazał się najtrudniejszy – *trudny* dla wszystkich zdających. Standardy I i II były *umiarkowanie trudne* dla absolwentów liceów ogólnokształcących, natomiast dla abiturientów z techników wszystkie standardy były *trudne*.

SŁOWNIK TERMINÓW

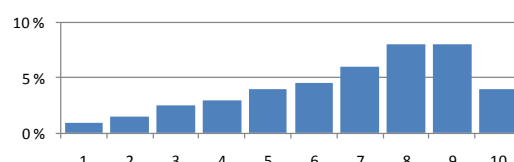
Frakcja opuszczeń	—	stosunek liczby uczniów, którzy opuścili zadanie (pozostawili je bez odpowiedzi) przez liczbę wszystkich uczniów rozwiązujących dany zestaw zadań.
Mediana (Me)	—	wynik środkowy wybrany z wyników uporządkowanych rosnąco, dzieli zdających na dwie równe grupy.
Modalna (Mo)	—	najczęściej powtarzająca się wartość.
Odchylenie standardowe	—	miara rozrzutu wyniku w stosunku do średniej – mierzona w punktach. Wysoka wartość informuje o bardzo zróżnicowanym poziomie zdających.
Rozkład zbiorowości ze względu na zmienną	—	przyporządkowanie wartościom zmiennej liczebności bądź częstości ich występowania w badanej zbiorowości. Rozkład wyników egzaminu to przedstawienie surowych wyników danej populacji zdających na wykresie kolumnowym, gdzie na osi poziomej umieszcza się wynik (w punktach lub procentach), a na osi pionowej – procent (lub liczbę) osób, które uzyskały dany wynik.

Rozkład normalny

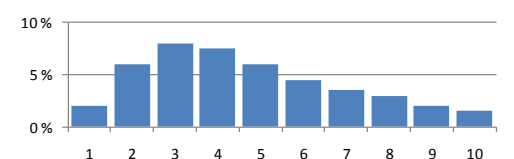
To wykres symetryczny – wartości średniej, mediany i dominanty pokrywają się. Rozkład normalny lub zbliżony do normalnego może oznaczać, że w zestawie znalazły się zadania rozwiązywane przez zdających o zróżnicowanym stopniu wiedzy i umiejętności.

Rozkład lewoskośny

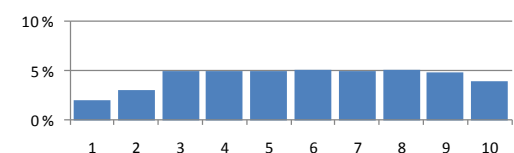
Wykres jest przesunięty w prawo, w kierunku wyników wysokich. Rozkład ujemnie skośny może oznaczać, że zestaw zadań był łatwy, zdający osiągnęli wyniki wysokie. Wartość dominanty jest większa od średniej.

Rozkład prawoskośny

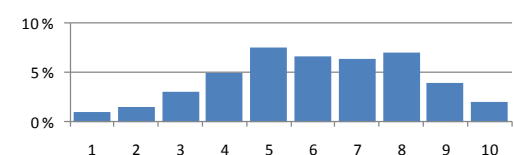
Wykres jest przesunięty w lewo, w kierunku wyników niskich. Rozkład dodatnio skośny może oznaczać, że zestaw zadań był trudny, zdający osiągnęli częściej wyniki niskie. Wartość dominanty jest mniejsza od średniej.

Rozkład spłaszczony

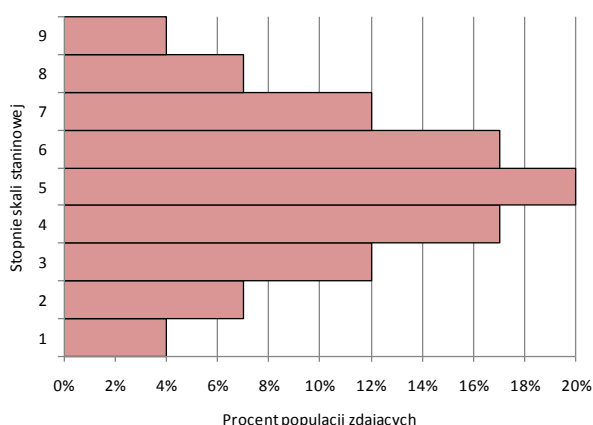
Może oznaczać, że zestaw zadań był umiarkowanie trudny i dobrze różnicujący (duże odchylenie standardowe).

Rozkład dwumodalny

Wykres ma dwie wartości modalne (istnieją dwie tak samo liczne grupy uczniów o różnych poziomach osiągnięć), co może wynikać z obecności w zestawie zadania (zadań) silnie różnicujących grupę zdających.

Skala staninowa — otrzymuje się ją poprzez dokonanie podziału uporządkowanych rosnąco surowych wyników na dziewięć ponumerowanych przedziałów. Pierwszy przedział to 4% populacji zdających z wynikiem **najniższym**, drugi – 7% zdających z wynikiem **bardzo niskim**, trzeci – 12% z wynikiem **niskim**, czwarty – 17% z wynikiem **niżej średnim**, piąty – 20% zdających z wynikiem **średnim**, szósty – 17% z wynikiem **wyżej średnim**, siódmy – 12% z wynikiem **wysokim**, ósmy – 7% z wynikiem **bardzo wysokim**, dziewiąty – 4% z wynikiem **najwyższym**. W tak skonstruowanej skali wynik średni dla populacji piszących znajduje się w 5. staninie. Pozycja wyniku na skali staninowej zależy od tego, jak napisali dany egzamin wszyscy przystępujący do niego absolwenci. Zastosowanie powyższej skali pozwala w dłuższym przedziale czasowym (np. kilku lat) porównywać wyniki maturzystów i szkół, niezależnie od trudności zestawu egzaminacyjnego.

Stopień skali staninowej	Nazwa stanina
9	najwyższy
8	bardzo wysoki
7	wysoki
6	wyżej średniego
5	średni
4	niżej średniego
3	niski
2	bardzo niski
1	najniższy

Średnia arytmetyczna (M) — suma wszystkich uzyskanych wyników podzielona przez ich liczbę.

Wskaźnik łatwości zestawu zadań — stosunek liczby punktów uzyskanych za rozwiązanie zadań przez wszystkich piszących dany egzamin do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania za zadania. To liczba z przedziału 0–1. Przedstawiana jest także w postaci procentowej, np. wskaźnik łatwości 0,75 można interpretować: „zdający uzyskali 75% punktów możliwych do zdobycia”.

Wskaźnik łatwości zadania (p) — stosunek liczby punktów uzyskanych za rozwiązanie danego zadania przez wszystkich piszących dany egzamin do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania za to zadanie.

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>	<i>bardzo łatwe</i>

Zdawalność egzaminu — procent maturzystów, którzy zdobyli co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z przedmiotu obowiązkowego w części ustnej lub pisemnej.

Zdawalność egzaminu maturalnego — procent maturzystów, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości, czyli spełnili warunek: w części ustnej i części pisemnej z każdego przedmiotu obowiązkowego otrzymali co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z danego przedmiotu.